

EUROPEES PARLEMENT

2014 - 2019

Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

2014/2236(INI)

15.4.2015

ONTWERPVERSLAG

over sociaal ondernemerschap en sociale innovatie bij de bestrijding van
werkloosheid
(2014/2236(INI))

Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

Rapporteur: Verónica Lope Fontagné

PR_INI

INHOUD

	Blz.
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3
TOELICHTING	8

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over sociaal ondernemerschap en sociale innovatie bij de bestrijding van werkloosheid (2014/2236(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien de mededeling van de Commissie van 3 maart 2012 getiteld "Europa 2020 - Een strategie voor slimme, duurzame en inclusieve groei" (COM(2010)2020),
- gezien zijn resolutie van 6 februari 2013 met de titel "Maatschappelijk verantwoord ondernemen: verantwoordelijk en transparant zakelijk gedrag en duurzame groei"¹,
- gezien zijn resolutie van 19 februari 2009 over de sociale economie²,
- gezien artikel 184 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
- gezien Verordening (EU) nr. 346/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2013 inzake Europese sociaalondernemerschapsfondsen,
- gezien zijn resolutie van 20 november 2012 over het Initiatief voor sociaal ondernemerschap - Bouwen aan een gezonde leefomgeving voor sociale ondernemingen in een kader van sociale economie en innovatie³,
- gezien zijn schriftelijke verklaring van 10 maart 2011⁴,
- gezien de conclusies van de Raad van 20 mei 2014 over het stimuleren van ondernemerschap bij jongeren om de sociale inclusie van jongeren te bevorderen⁵,
- gezien Verordening (EU) nr. 1296/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 betreffende een programma van de Europese Unie voor werkgelegenheid en sociale innovatie ("EaSI"), waarin de pijler microfinanciering en sociaal ondernemerschap wordt ingevoerd,
- gezien de mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's van 20 oktober 2011 getiteld "Initiatief voor sociaal ondernemerschap" (COM(2011)0682),
- gezien artikel 52 van zijn Reglement,
- gezien het verslag van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken (A8-0000/2015),

A. overwegende dat de sociale economie werk biedt aan meer dan 14 miljoen mensen, wat

---

¹ Aangenomen teksten, P7_TA(2013)0049.

² PB C 76 E van 25.3.2010, blz. 16.

³ Aangenomen teksten, P7_TA(2012)0429.

⁴ PB C 199 E van 7.7.2012, blz. 187.

⁵ [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XG0614\(04\)&from=NL](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XG0614(04)&from=NL)

overeenkomt met ongeveer 6,5 % van de werknemers in de EU; overwegende dat er in de EU 2 miljoen ondernemingen in de sociale economie zijn in de EU, wat overeenkomt met 10% van de ondernemingen;

- B. overwegende dat de armoede, sociale uitsluiting en langdurige werkloosheid zijn toegenomen als gevolg van de economische en financiële crisis;
- C. overwegende dat ondernemingen in de sociale economie flexibeler en innovatiever zijn, gunstige arbeidsvoorwaarden bieden en zich beter aanpassen aan economische en sociale omstandigheden;
- D. overwegende dat de leden of vennoten van ondernemingen in de sociale economie sterk betrokken zijn bij het beheer van het bedrijf en dat deze bedrijven op een heel transparante manier werken en tegemoetkomen aan de groeiende vraag van burgers naar ethisch, sociaal en milieuvriendelijk optreden van ondernemingen;
- E. overwegende dat ondernemingen in de sociale economie een ruime waaier aan vennootschappen omvatten en dat het merendeel van deze ondernemingen op Europees niveau niet wettelijk erkend wordt en slechts in bepaalde lidstaten op nationaal niveau erkend wordt, onder verschillende rechtsvormen;
- F. overwegende dat sociale innovatie verwijst naar nieuwe ideeën, of dat nu producten, diensten of modellen voor sociale organisatie zijn, die inspelen op nieuwe behoeftes en uitdagingen op sociaal en milieugebied, zoals de vergrijzing van de bevolking, de combinatie van werk en gezin, diversiteitsmanagement, jeugdwerkloosheid of de klimaatsverandering;
- G. overwegende dat het gebrek aan erkenning waar ondernemingen in de sociale economie dikwijls mee te maken hebben, het hen nog moeilijker maakt om toegang te krijgen tot publieke of particuliere financiering; overwegende dat ondernemingen in de sociale economie vooral kmo's en micro-ondernemingen zijn;
- H. overwegende dat onderwijs en opleiding een prioritaire rol moeten spelen bij het bevorderen van de ondernemingsgeest bij onze jongeren;
- I. overwegende dat de sociale economie en vooral bedrijven die werklozen in dienst nemen, arbeidskansen bieden aan die mensen voor wie de afstand tot de arbeidsmarkt het grootst is;

Inleiding

1. bevestigt dat ondernemingen in de sociale economie niet enkel in de eerste plaats gericht zijn op winstmaximalisatie voor hun leden of vennoten, maar ook op de verwezenlijking van hun sociaal doel, namelijk het creëren van werkgelegenheid voor kwetsbare groepen, het verlenen van diensten aan hun leden of, in het algemeen, het op positieve wijze beïnvloeden van de maatschappij en het milieu, door hun winst opnieuw te investeren om deze doelstellingen te bereiken; merkt op dat de ondernemingen in de sociale economie ondanks hun juridische verschillen en uiteenlopende activiteiten in de hele EU, toch een aantal gemeenschappelijke en herkenbare eigenschappen hebben;

2. onderstreept dat ondernemingen in de sociale economie op lokaal en regionaal niveau sterk zijn ingeworteld, wat ervoor zorgt dat ze specifieke behoeften beter herkennen en daaraan aangepaste producten en diensten aanbieden en de sociale en territoriale samenhang verbeteren;
3. staat positief tegenover het feit dat steeds meer conventionele bedrijven in hun commerciële programma's gebruikmaken van strategieën voor sociale verantwoordelijkheid; herinnert eraan dat het toepassen van strategieën voor sociale verantwoordelijkheid niet voldoende is om als onderneming in de sociale economie beschouwd te worden;
4. is van mening dat sociale innovatie een aanzienlijke bijdrage levert aan een duurzamere en inclusievere maatschappij die meer sociale cohesie met zich meebrengt;
5. wijst erop dat het voor de verbetering van de ondernemersvaardigheden, professionalisering, ontwikkeling en groei van ondernemingen in de sociale economie en totstandbrenging van sociale innovatieclusters van essentieel belang is om de uitwisseling met andere innovatieve ondernemingen in de sociale economie, de academische wereld en sociale investeerders te bevorderen;

2020-strategie

6. erkent dat de EU, wat het behalen van de doelstellingen van de 2020-strategie betreft, nog een lange weg te gaan heeft, met name de doelstellingen inzake werkgelegenheid, innovatie en armoedebestrijding, en dat de sociale economie bijdraagt tot een duurzaam, intelligent en inclusief economisch model dat in overeenstemming is met de doelstellingen van de 2020-strategie;
7. benadrukt dat de sociale economie, gezien het sociaal en integrerend karakter ervan, zorgt voor werkgelegenheid voor de meest kwetsbare groepen, hetgeen bijdraagt tot economische groei, solidariteit en sociale cohesie;
8. verzoekt de Commissie en de lidstaten om ondernemingen in de sociale economie op te nemen in de actieplannen inzake werkgelegenheid en maatschappelijke integratie;
9. verzoekt de lidstaten om maatregelen die sociaal ondernemerschap en sociale innovatie stimuleren, op te nemen in hun nationale jongerengarantieregelingen;
10. benadrukt dat het niet gemakkelijk is voor ondernemingen in de sociale economie om overheidsopdrachten in de wacht te slepen; vraagt om hun deelname aan overheidsopdrachten te vereenvoudigen via passend advies en eenvoudigere procedures; wenst dat bij overheidsopdrachten niet alleen rekening wordt gehouden met de laagste prijs, maar vooral ook toegevoegde economische en maatschappelijke waarde wordt beloond, door sociale en milieucriteria in aanmerking te nemen;
11. staat positief tegenover de hervorming van de richtlijn inzake overheidsopdrachten, waarin sociale clausules en criteria zijn opgenomen om onder andere sociale inclusie en innovatie te stimuleren; spoort de lidstaten aan om sociale clausules en criteria op te nemen in de procedures voor overheidsopdrachten;

Financiering

12. betreft dat ondernemingen in de sociale economie nog meer moeite hebben dan traditionele bedrijven om publieke of particuliere financiering te krijgen;
13. wijst erop dat de toegang tot financiering wordt bemoeilijkt omdat de managers van financiële intermediairs niet weten hoe de realiteit eruit ziet voor deze ondernemingen; benadrukt dat het noodzakelijk is dat dergelijke managers een betere opleiding krijgen over ondernemingen in de sociale economie, zodat ze gemakkelijker financiering kunnen krijgen;
14. is verheugd over de goedkeuring van de verordening inzake Europese sociaalondernemerschapsfondsen;
15. benadrukt dat de pijler sociaal ondernemerschap van EaSI en de overige structurele fondsen en Europese programma's een belangrijke rol spelen bij het verbeteren van de financiering van ondernemingen in de sociale economie;
16. wijst erop dat het nodig is om op lokaal, regionaal, nationaal en Europees niveau voldoende financiële middelen uit te trekken voor ondernemingen in de sociale economie; vindt het nodig om voor ondernemingen in de sociale economie de toegang tot financiering te verbeteren via verschillende financieringsmogelijkheden, zoals Europese fondsen, risicokapitaalfondsen, microkredieten en collectieve microfinanciering (crowdfunding);
17. verzoekt de Commissie om zoveel mogelijk flexibiliteit aan de dag te leggen wat overheidssteun voor ondernemingen in de sociale economie betreft, en om het voor lokale en regionale autoriteiten gemakkelijker te maken om financiële overheidssteun voor deze bedrijven te begrijpen en toe te passen;
18. dringt erop aan om rekening te houden met investeringen in de sociale economie wanneer de projecten van het Europees Fonds voor strategische investeringen worden geëvalueerd;

Opleiding

19. verzoekt de lidstaten om ondernemerschap en de beginselen van de sociale economie op te nemen in de opleidingscurricula;
20. wijst erop dat bepaalde sociale ondernemingen een goede concurrentiepositie en een voortrekkersrol in hun sector hebben, terwijl andere ondernemingen behoefte hebben aan gespecialiseerde kennis om hun bedrijf op te starten, te ontwikkelen en te beheren; vraagt de lidstaten om opleidingsprogramma's gericht op en aangepast aan ondernemers uit de sociale sector op te zetten met als doel basiskennis en -vaardigheden inzake bedrijfsbeheer te verwerven;
21. verzoekt de lidstaten levenslang leren te stimuleren bij oudere werknemers en langdurig werklozen om de overschakeling naar de sociale economie voor hen te vergemakkelijken;

Steun en bevordering

22. betreft dat de sociale economie op Europees niveau nauwelijks erkend wordt; is van

mening dat betere gegevensverzameling, uitwisseling van informatie en optimale praktijken op Europees niveau en meer media-aandacht voor de sociale economie en haar verworvenheden ten goede zou komen aan de deelname van de maatschappij in de sociale economie, waardoor de sector beter begrepen wordt en meer erkenning en zichtbaarheid krijgt;

23. verzoekt de Commissie om een vergelijkende studie uit te voeren over nationale certificerings- en etiketteringsregelingen inzake de sociale economie en om de uitwisseling van optimale praktijken te vereenvoudigen, in nauwe samenwerking met ondernemingen in de sociale economie;
24. verzoekt de Commissie en de lidstaten om de ontwikkeling van starterscentra voor ondernemingen in de sociale economie te bevorderen;
25. vraagt de lidstaten om bij de hervorming van de nationale belastingstelsels rekening te houden met optimale praktijken ten voordele van ondernemingen in de sociale economie en solidaire investeringen;
26. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

TOELICHTING

De EU heeft het pad uitgestippeld dat ze de komende jaren zal volgen voor wat de 2020-strategie betreft, met enkele erg ambitieuze doelstellingen waaraan ze niet voorbij kan gaan.

Desalniettemin heeft de economische en financiële crisis waarmee de EU de afgelopen jaren te maken heeft gehad en die nu gelukkig op zijn einde loopt, ertoe geleid dat we zijn afgeweken van deze doelstellingen. Om die reden moeten we het economisch en sociaal model opnieuw bekijken, zodat groei in de toekomst niet alleen duurzaam is, maar ook gestoeld is op de beginselen van economische, sociale en territoriale cohesie waarop de EU zich baseert.

De EU moet op korte termijn een aantal belangrijke uitdagingen aangaan, zoals economische en financiële duurzaamheid, maatschappelijk welzijn en in het bijzonder werkgelegenheidscreatie, waarbij ze vooral rekening moet houden met de meest kwetsbare groepen, zoals jongeren, vrouwen, ouderen, langdurig werklozen, personen met een handicap, immigranten en de Romagemeenschap. Om deze uitdagingen het hoofd te kunnen bieden, moet de EU echter toekomstige uitdagingen in aanneming nemen, zoals de vergrijzing van de bevolking en de plattelandsvlucht.

De sociale economie vervult een sleutelrol bij de verwezenlijking van deze doelstellingen. Ondernemingen in de sociale economie hebben aangetoond beter bestand te zijn tegen economische schokken en hebben innovatieve oplossingen geboden ten gunste van sociale cohesie, inclusie en werkgelegenheidscreatie. Bovendien weten ondernemingen in de sociale economie wat er leeft op lokaal en regionaal niveau, waardoor ze in specifieke behoeften kunnen voorzien.

Sociaal ondernemerschap en sociale innovatie zijn van fundamenteel belang voor de verdere ontwikkeling van de sociale economie. Daarom is het heel belangrijk bijzondere aandacht te besteden aan onderwijs en opleiding. De EU moet deze noodzakelijke innovatie- en ondernemingsgeest al vanaf een jonge leeftijd bij de jongeren inprenten.

De sociale economie mag echter niet worden verward met maatschappelijk verantwoord ondernemen. Het voornaamste doel van een onderneming in de sociale economie is het uitoefenen van een invloed op de maatschappij in plaats van het boeken van winst voor de eigenaars of vennoten. Bij maatschappelijk verantwoord ondernemen, daarentegen, integreren traditionele bedrijven op vrijwillige basis sociale en milieudoelstellingen in hun commerciële programma.

Sociale innovatie en sociaal ondernemerschap zijn daarom bepalend voor de ontwikkeling van de sociale economie. Om dit te bevorderen, moet op de volgende terreinen gewerkt worden :

- onderwijs en opleiding,
- betere financiering,
- grotere zichtbaarheid op Europees en nationaal niveau en uitwisseling van informatie en optimale praktijken,
- ontwikkeling van de sociale economie in de EU en de lidstaten,

- een beter juridisch kader.